

Selectie wiskundegedichten

Drs. P & M Kool

Rekenkunde

Als je een konijn vraagt
Hoeveel is twee keer twee,
Dan is het antwoord tien;
En twee keer drie is twaalf,
En drie keer drie is eenentwintig.
Want het konijnenstelsel is viertallig,
Dat staat in verband met de constante
Hoeveelheid poten per konijn,
En ook per poot het aantal tenen.
Toch zijn konijnen
In rekenen niet altijd meesters;
Hun optellen lijkt nergens naar,
Hun staartdelingen schieten te kort,
Breuken, daar maken ze niets van.
Maar vermenigvuldigen, daar zijn ze goed in,
En ze weten ook goed raad met wortels:
Het aantal oren, tel ze maar,
Is de wortel uit het aantal poten.

Rudy Kousbroek

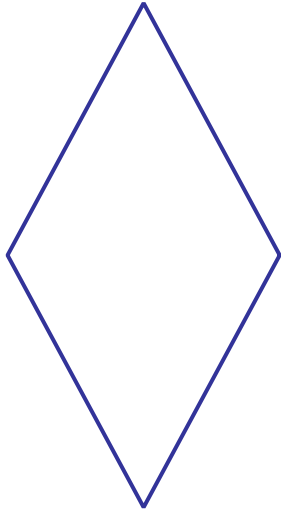
Vlieger

Een ruit die tot een vlieger zei:
`ik ben een vlieger net als jij`,
bracht hem daarmee in zielenstrijd
inzake zijn identiteit.

De arme vlieger dacht en dacht,
maar kreeg de stelling niet ontkracht,
waarop hij riep vol kwade zin:
`ik gooi die vent zijn ruiten in`.

Helaas een ruit is louter lijn,
heeft vensterbank noch raamkozijn.
Zodat er bij gebrek aan glas
geen represaille moog'lijk was.

De vlieger bracht nog hoopvol uit:
`Ben ik misschien dan ook een ruit?`
Maar helaas alweer een strop,
ook deze vlieger ging niet op

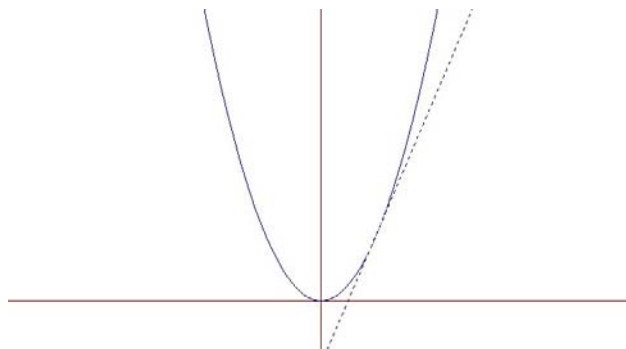

Parabool

Een parabool die heel bedaard zojuist zijn raaklijn had bezocht, die vloog daarna in volle vaart, vlak voor zijn toppunt uit de bocht.

Zijn hele auto total loss! En dat zou niet het ergste zijn, maar hij was ook nog zelf de klos: hij werd op slag een rechte lijn.

*`Hoe kan dat nou?` vroeg men op straat, Hij zei
`ik zag een mooie meid en ach, u weet wel hoe dat gaat, toen werd ik even afgeleid.`*

Extase

Een driehoek heeft een drietal hoogtelijnen
Die ieder loodrecht naar een zijde gaan
En om uw inzicht nog wat te verfijnen:
Ze geven elk voor zich een hoogte aan
En snijden (wat u controleren kunt)
Elkander in precies hetzelfde punt
Wij zien dit als een attractieve stunt
Dus bij dat snijpunt komt een A te staan

Er komen uit de hoeken zwaartelijnen
Exact op 't midden van de zijden uit
Het zal misschien wel onnatuurlijk schijnen
Dat men hier weer op zulk een toeval stuit
Maar heel nauwkeurig snijden ze elkaar
Op 't zelfde punt, dat is onloochenbaar
Dat punt moet dan belangrijk zijn, nietwaar?
We noemen het dus B - een kloek besluit

In zo'n figuur bestaan er dan nog lijnen
(Ze heten middelloodlijnen, naar ik hoor)
Die evenmin gewoon in 't niet verdwijnen
Neen, recht en vastberaden is hun spoor
En dan - het moet gezegd, er is geen keus -
Passeren zij hetzelfde punt, ja heus
Opnieuw zo'n snijpunt is voorwaar curieus
De letter C dient daar uitstekend voor

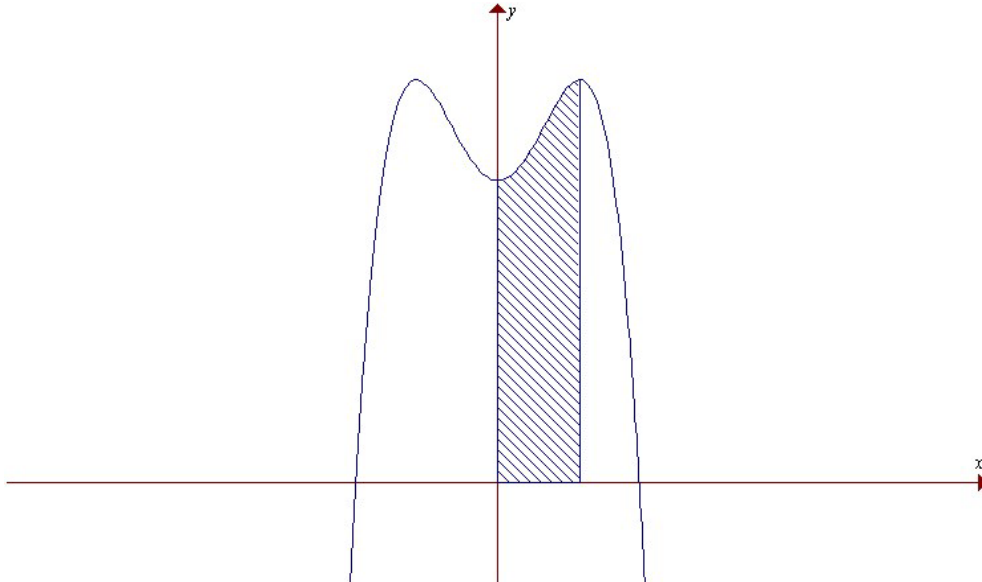
Dit blijkt ons reeds aanzienlijk op te winden
Waarbij het nog niet alles blijkt te zijn:
We wenen van verrukking, want we vinden
Wanneer we A met B en C verbinden
Als resultaat een prachtig rechte lijn
Integralen

Ze vond dat hij een vreemde heer bleef,
omdat hij nooit zijn integralen met de computer wou
bepalen,
maar liever met een ganzenvaar schreef.

Fel werd de glans die zijn gelaat droeg,
als hij ze op een lei wou zetten,

of krassen mocht in kleitabletten,
of soms zelfs in een stenen plaat sloeg.

Ze zag meewarig zijn gezwoeg aan,
maar hij verklaarde: 'Luister lieve,
het zoeken naar de primitieve kan mij
niet primitief genoeg gaan.'

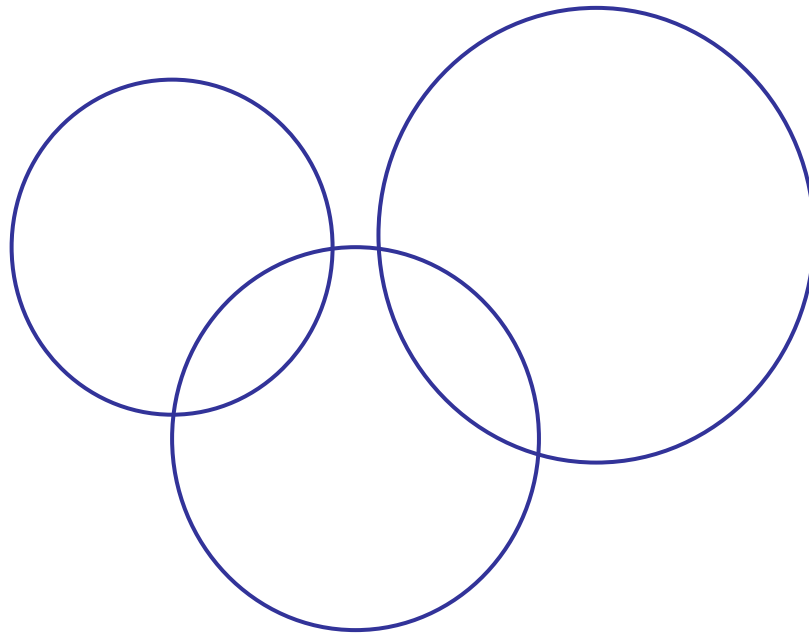

Cirkelomtrek

Een pier beet zich vast in de
staart van zijn vrouw, waarop zij
enthousiast
vroeg: 'Mag ik ook bij jou?'

Kop-staart kwam zo het span in een
cirkel terecht, tot verwondering van
een passerende specht.

'Rond is mooi,' sprak het dier 'en men
ziet reeds van ver: een pier en een
pier maakt tesaam 2 pi-er!'

Harmonie

Pythagoras, zo wordt gezegd, kwam in een smederij terecht met vier fervente smeden. Daar werd met slaan, uit volle kracht, een fikse herrie voortgebracht, maar Pythhje riep tevreden:

'Dit klinkt uniek en wonderschoon want elke hamer heeft zijn toon. Ik ga ze even wegen.' En die gewichten, als verwacht, verhielden zich als 6 en 8 en 12 en ook nog 9.

Die 9 is - blijf bij de les - 't gemiddelde van 12 en 6. Daarbij - ik ben volledig - Staat $8 \text{ min } 6$ tot $12 \text{ min } 8$ Als 6 tot 12 . Zo klinkt de pracht harmonisch evenredig.

En hoe ontstaat die harmonie? De helft van 12 is 6, en zie: - het gaat toch niet vervelen? - tweederde deel van 12 is 8 en 9 - dat is mooi bedacht - dat zijn drievierdedelen.

Ganzenjacht

Zijn buurman vond de ganzenjacht zo'n prachtig mooie sport.

Dus Jens moest mee, hoewel hij dacht:
Doe mij maar ganzenbord.

Hij mikte op een vette gans, die dapper overvloog, maar schoot - het was zijn eerste kans - een metertje te hoog.

Hij schoot opnieuw. Het galmde luid langs bos en beukenhaag.

Zijn buurman riep meewarig uit:
'Een metertje te laag!'

De gans vloog verder, blij verrast, zo'n kluns trof hij niet vaak. Maar Jens verklaarde enthousiast:
'Gemiddeld schoot ik raak!'

Breuken

'k Heb de pest aan breuken, zie je, 't zal de associatie zijn met fataal alpineskiën en zeer kwetsbaar porselein.

Breuken krijg je van het tillen en ik moet in elk geval moeite doen om niet te gillen bij een breuk in een getal.

't Is de schuld van juffrouw Jansen. Die vindt breuken reuzefijn. Die gaat juichen, joelen, dansen, als ze repeterend zijn.

En dat enthousiasme zit me Soms tot hier. Zoals die dag toen zij weer dat algoritme van Euclides voor zich zag.

Met dat trucje vind je sneller een getal, dat is het punt, waar je noemer en ook teller allebei door delen kunt.

Toe die deler was gevonden, deed zij zo gestoord, ojee, zo verhit en opgewonden, 'k belde snel de g.g.d.!

Vierkante cirkel

Er was eens een Helleen (een Griek), geleerd,
klassiek, normaal postuur, een filosoof, maar
fanatiek gericht op cirkelkwadratuur.

Hij was het die gesproken had: 'Van elke cirkel
die men geeft, maak ik meteen een vierkant dat
dezelfde oppervlakte heeft.'

Toch bleek dat niet zo simpel want hij kwam er niet
echt verder mee. De passer gleed hem uit zijn hand,
zijn liniaaltje brak in twee.

Misnoegd zei Anaxagoras:

'Ik dacht dat ik iets aardigs vond. Doch hoe ik hier ook
meet en pas,
ik krijg dat vierkant maar niet rond.'

Kansrekening

Kop of munt, bekend geleuter, dat is een
probleem van niks. Kans een half, dat weet
een kleuter, op het hoofd van Beatrix.

Maar hoe groot zijn onze kansen in de
levensloterij?

Valt de prijs en gaan we dansen?

Of gaat hij je neus voorbij?

Hoe gaan dochters eerste stapjes?

Valt ze om of houdt ze moed? En die
dubieuze grapjes, vallen ze verkeerd
of goed?

Valt het tuinfeest in het water?

Valt de voordeur in het slot?

Valt de schemering wat later?

Valt het mee of valt het schot?

Zekerheid bestaat voor allen enkel op de levensvraag, hoe je brood met jam zal vallen: Altijd met de jam omlaag.

Product

$(x - a)$ maal $(x - b)$, het product maal $(x - c)$ en vervolg dit procédé nog een aantal keren, tot u, even opgelet, van het hele alfabet alle letters tot de z liet participeren.

Wat is nu het eindproduct, waar u ieder mee verrukt, eeuwig roem en glorie plukt? Luister, lieve vrienden, In die polynome mix Staat ook ergens $(x - x)$, Daaruit volgt, dat is niet niks, Dat u niets zult vinden.

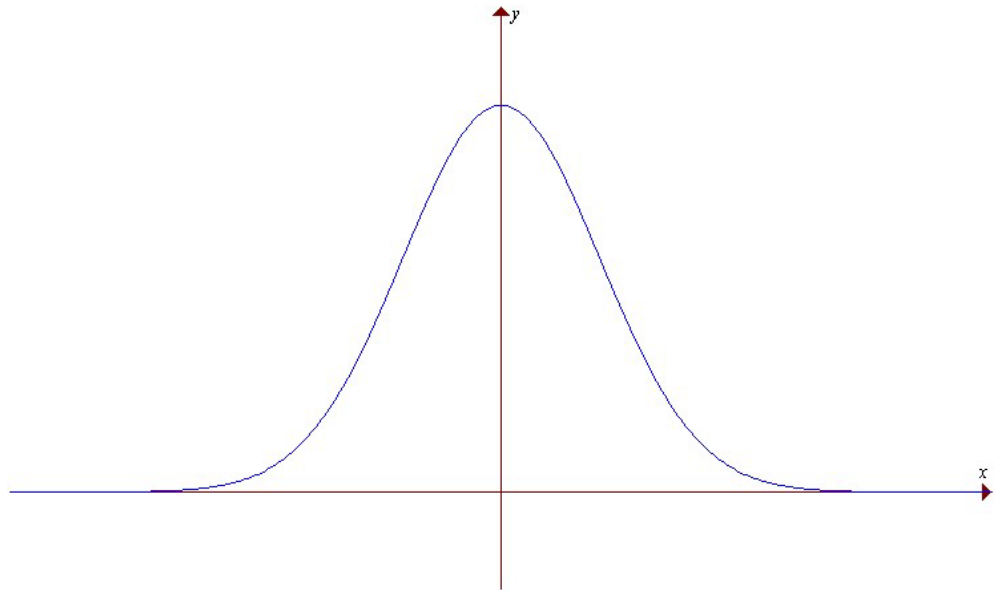
Normale verdeling

Er werd op het WK-toernooi weer zeer normaal gespeeld. De vrije trappen waren mooi en zeer normaal verdeeld.

Want 95 procent bleef doelloos, uur na uur, zo'n 68, da's bekend, belandde in de muur.

De 5 procent die overbleef trof juist een paal of lat, op één na die een boog beschreef, de hoek inging en zat!

Men was ontroerd en stomverbaasd en alom
klonk applaus en ieder wist, dit moet wel
haast de kromme zijn van Gauss!

1³

Ontdaan van aanvang en vergaan,
moet gij mij tegenwoordig zijn;
val ik tesamen met uw lijn:
wij hebben twee punten gemeen:
geboorte en kennismaking.
Bij de derde aanraking,
die in het lichaam zich voltrok,
lig ik met u in hetzelfde vlak.
De vierde keer dat ik u vind
is bij mijn dood, dan zijn wij in 't
kubiek bijeen en nergens is
de een den ander een gemis.

Gerrit Achterberg